Kouvolan kirjaston palveluverkon hyväksyminen vuosille 2027 - 2035

1318/12.00.00/2026

Liikunta- ja kulttuurilautakunta 22.9.2026 § 71

Valmistelija: kulttuuripäällikkö Elina Koivisto, puh. 020 615 8454, elina.koivisto(at)kouvola.fi

Yhteenveto

Kouvolan väestö vähenee, mikä pienentää pitkällä aikavälillä myös kirjastopalveluiden tarvetta ja pakottaa tarkastelemaan kirjastoverkkoa kustannusten ja tilojen käytön näkökulmasta. FCG:n (Finnish Consulting Group) selvityksessä käytiin läpi kolme vaihtoehtoa nykyverkon säilyttämisestä voimakkaaseen keskittämiseen, mutta mitään niistä ei esitetä sellaisenaan.

Kirjastot ovat kuntalaisille tärkeitä sivistys- ja hyvinvointipalveluja, ja kuulemisissa on korostunut lähikirjastojen, saavutettavuuden, lukutaidon tukemisen ja yhteisöllisyyden merkitys. Omatoimikirjastoa pidetään hyväksyttävänä keinona palvelujen säilyttämiseen.

Esityksen mukaan nykyisissä tiloissaan säilyvät pääkirjasto, Kuusankoski, Inkeroinen, Valkeala.

Toiminta muuttuu tai lakkautetaan:

- Elimäki ja Jaala saavat lisää omatoimiaikaa 2027; Elimäen kirjaston Kartanokouluun siirtymisen ajankohta sidotaan perusopetuksen palveluverkkopäätöksen mukaiseen aikatauluun.
- Myllykosken kirjasto säilytetään, mutta siirretään 2027 entisen Viialan päiväkodin tiloihin tarvittavien muutostöiden jälkeen. Tavoitteena alueen tulevien kouluverkkopäätösten mukaisesti monitoimitilaratkaisu koulun yhteydessä.
- Lakkautetaan 2027: Korian ja Haanojan kirjastot. Lautakunta päättää tarkasta lakkautusajasta. Joukkoliikennettä tulisi tarkastella, jotta pääsy pääkirjastoon onnistuu.
- Kirjastoauto jatkaa ja reitit suunnitellaan uuden verkon mukaan.

Ratkaisulla tavoitellaan noin 225 000 euron vuotuisia säästöjä mutta samalla pyritään turvaamaan kirjastolain mukaiset palvelut ja kuntastrategian tavoitteet lukutaidosta ja hyvinvoinnista. Jos jonkin kirjaston lainaus laskee alle 15 000 lainaan vuodessa, sen korvaamista kirjastoautopalvelulla arvioidaan.

Asian valmistelun tausta, päätösvallan perusteet ja kuntastrategian mukainen peruste valmistelulle

Kouvolan väestön ja erityisesti lasten ja nuorten määrän väheneminen vaikuttaa pitkällä aikavälillä sivistyksen toimialan palvelutarpeiden vähenemiseen, mikä taas edellyttää muutoksia palveluverkoissa ml. kirjastoverkko. Kaupungin tavoitteena on tilojen tehokas käyttö ja monitoimijaisuus, jolloin tiloissa toimii useita kaupungin eri palveluja ja tilat ovat myös kuntalaisten ja järjestöjen käytössä mahdollisimman paljon.

Kouvolan kaupungin tulevien vuosien talousnäkymät ovat heikentyneet. Palveluverkkomuutoksilla saavutetaan kustannusten vähenemistä. Palveluverkkojen läpikäymistä on ohjannut yhteinen ohjausryhmä tuoden kokonaisnäkemyksen palveluverkkotarkasteluun ja tukea ja ohjausta palveluverkkotyön viranhaltijavalmisteluun edesauttaen verkkopäätösten yhdenaikaista tekemistä (Liikunta- ja kulttuurilautakunta 12.11.2025 § 98, Kaupunginhallitus 24.11.2025 § 298).

Kirjaston toiminta perustuu kirjastolakiin (Laki yleisistä kirjastoista 1492/2016). Yleisen kirjaston tehtävänä on tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin, ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa, edistää lukemista ja kirjallisuutta, tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon, tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan sekä edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua. Kunta päättää itse, missä laajuudessa kirjastolaissa mainittuja yleisen kirjaston tehtäviä järjestetään.

Hallintosäännön 23 § 1 momentin mukaisesti lautakunta vastaa siitä, että palvelut järjestetään asetettujen tavoitteiden, palvelun järjestämistä koskevien periaatteiden ja määrärahojen puitteissa sekä lisäksi kohdan 3 mukaisesti määrittää tarvittavat palvelut ja niiden laatutason. Edelleen hallintosäännön 23 § 2 momentin mukaan lautakunta päättää vastuualueellaan palvelupisteistä ja niiden sijainnista sekä vastuualueellaan tehtävistä sopimuksista.

Kuntastrategia: Lapset ja nuoret - laadukas koulutus, hyvinvointi ja tulevaisuuden mahdollisuudet. Lapsille ja nuorille vahvat perustaidot kuten lukutaito. Hyvinvointia asukkaille. Hyvinvointi Kouvolassa syntyy toimivista peruspalveluista, sujuvasta arjesta, monipuolisista asumisen mahdollisuuksista ja elävästä kaupunkikeskustasta. Kaikenikäisille turvataan aktiivinen ja osallistava ympäristö, jossa vapaa-ajan palvelut lisäävät hyvinvointia.

Päätettävän asian selostus ja perustelut ratkaisulle

Tärkeää kirjaston palveluverkkoselvityksen valmistelussa on selvittää yhteys muihin, etenkin perusopetuksen, palveluverkkoihin. Esille on noussut mahdollisuus sijoittaa joitakin kirjastoja koulutilojen yhteyteen

hakemalla kustannustehokkaita tilaratkaisuja ja synergiaa yhteistyöhön. Sen rinnalle haetaan tulevaisuudessa enemmän monitoimitilaratkaisuja.

FCG:n kirjastoverkkoselvitys

Osana palveluverkkojen tarkastelua Kouvolan kirjastopalveluiden palveluverkkoselvitystyö 2026-2035 käynnistettiin alkuvuodesta. Työn tueksi tilattiin selvitystyö FCG:ltä. **Liitteenä** olevan selvityksen tavoitteena on tuottaa kokonaiskuva kirjastopalvelujen nykytilasta ja tulevista tarpeista sekä konkreettiset, taloudellisesti ja toiminnallisesti arvioidut vaihtoehdot palveluverkon kehittämiseksi. Selvityksessä nousivat esiin mm. seuraavat keskeiset asiat:

- Kouvolassa on nykyisin 9 kirjastoa ja kirjastoauto Tesaurus. Osa kirjastoista toimii omatoimikirjastoina, joissa asiakas käyttää tilaa ja laitteita itsenäisesti osan ajasta. Pääkirjastossa ja Kuusankoskella on myös itsepalvelutunteja aamuisin. Kirjaston palvelupisteistä ja aukioloista päättää liikunta- ja kulttuurilautakunta.
- Kirjaston toiminta perustuu kirjastolakiin. Kouvolassa kirjastot tekevät laajaa lukutaitotyötä alueellisesti ja kouluyhteistyötä varhaiskasvatuksesta toisen asteen opiskelijoihin ja maahanmuuttajiin.
- Kaikki kirjastot on arvioitu esteettömiksi. Saavutettavuutta tukevat kotipalvelu (aineiston kotiinkuljetus sitä tarvitseville), saavutettavat aineistot (äänikirjat, Celian palvelut, selkokirjat), monikieliset kokoelmat pääkirjastossa ja Haanojassa sekä erilaiset virikekapsäkit ja tunnetaitokassit ryhmätoiminnan tueksi. Kirjastoauton reitit kattavat laajasti sekä taajamat että harvaan asutut alueet. Asiointitaksit ja palvelulinja-autot helpottavat erityisesti ikääntyneiden pääsyä kirjastoon.
- Käyttöluvut ovat laskeneet. Kävijämäärät ovat vähentyneet noin neljänneksen ja lainausmäärät runsaat 10 % vuodesta 2019 vuoteen 2025. Silti lasten ja nuorten aineiston osuus lainoista on keskimäärin noin 40 %, joissakin lähikirjastoissa yli puolet lainoista, mikä kertoo lukutaitotyön vaikutuksesta. Käyttäjäkoulutusten ja digiohjauksen määrä on kasvanut.
- Talouspuolella suurin haaste ovat tilakustannukset. Kouvolan kirjastojen tilakulut ovat verrokkikuntia selvästi korkeammat, ja tilakulut ovat noin kolminkertaiset aineistokuluihin nähden. Henkilöstökulut ovat keskitasoa, henkilöstöä on jo vähennetty. Kirjastorakennusten peruskorjaustarve kirjaston osuudelta on arviolta noin 20 miljoonaa euroa vuoteen 2036 mennessä. Erityisesti Haanojan, Myllykosken, Elimäen ja Jaalan kirjastot sijaitsevat rakennuksissa, joissa on myös muita palveluja, ja peruskorjaus tai purku kytkeytyy koko kiinteistöön. Pääkirjasto peruskorjataan monitoimitaloksi. Kouvolan väestö on

ennusteiden mukaan laskusuunnassa. Ilman muutoksia tämä nostaa kirjastopalvelujen kustannusta per asukas, koska kiinteät kulut jakautuvat pienemmän väkimäärän kesken. Selvityksen tavoitteena on löytää taloudellisesti kestävä tapa turvata kirjastolain mukaiset palvelut, huomioiden väestökehitys ja kaupungin muu palveluverkko (koulu- ja varhaiskasvatusratkaisut).

Konsultin tekemässä selvityksessä tarkastellaan kolmea palveluverkkovaihtoehtoa:

1. **Nykyverkko säilyy**: kaikki 9 kirjastoa ja kirjastoauto jatkavat. Saavutettavuus on paras (noin 60 % asukkaista asuu enintään 2 km päässä kirjastosta), mutta tilakustannukset ja investointitarve säilyvät korkeina, eikä syntyisi merkittäviä säästöjä.
2. **Voimakas keskittäminen**: jäljelle jää Pääkirjasto, Kuusankosken kirjasto, Inkeroisten monitoimitalon kirjasto ja Valkealan monitoimitalon kirjasto sekä kirjastoauto. Elimäen, Haanojan, Jaalan, Korian ja Myllykosken kirjastot lakkautetaan. Saavutettavuus heikkenee (n. 42 % asuu 2 km säteellä), mutta säästöt tilakustannuksissa, henkilöstössä ja peruskorjauksissa ovat merkittäviä. Laskennallisesti kustannus per asukas olisi vuoteen 2030 mennessä noin 8 euroa ja vuoteen 2035 mennessä noin 14 euroa pienempi kuin ilman muutoksia.
3. **Keskittäminen + omatoimikirjastot**: Pääkirjasto, Kuusankoski, Inkeroisten ja Valkealan kirjastot säilyvät. Elimäki ja Jaala toimisivat omatoimikirjastoina (= lisätään omatoimiasiointi-aikaa), Haanoja, Koria ja Myllykoski lakkautetaan. Kirjastoauto täydentää palvelua. Saavutettavuus on hieman parempi kuin pelkässä keskittämisessä, ja säästöt tiloista ja henkilöstöstä ovat lähes yhtä suuret, mutta hieman pienemmät henkilöstön osalta.

FCG:n selvityksen johtopäätös on, että ilman palveluverkon muutoksia asukaskohtaiset kustannukset nousevat väestön vähenemisen takia. Palveluverkon karsiminen ja osittainen siirtyminen omatoimikirjastoihin (= omatoimiasiointiajan lisääminen) pienentää erityisesti tila- ja henkilöstökustannuksia, mutta heikentää saavutettavuutta ja kirjaston lähipalveluja joillakin alueilla. Päätöksenteossa on siksi punnittava taloudellinen kestävyys, kirjaston hyvinvointivaikutukset ja kaupunkistrategian tavoite vahvasta lukutaidosta.

Konsultin selvitystä on esitelty sivistyksen palveluverkko-ohryissa, kaupunginhallituksen iltakoulussa 17.6.2026 sekä kasvatus- ja opetuslautakunnan ja liikunta- ja kulttuurilautakunnan iltakoulussa 2.9.2026. Lisäksi on pidetty kuntalaisten kuulemistilaisuus, osallistettu eri sidosryhmiä ja kerätty avoimella asiakaskyselyllä kuntalaisten näkemyksiä kirjastopalveluista.

Kuntalaisten ja asianosaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet

Kuntalaisten kuuleminen pidettiin pääkirjastolla 1.9.2026. Kuntalaisten keskustelun vahvin viesti oli, että kirjastot nähdään Kouvolassa keskeisinä hyvinvointi-, sivistys- ja yhteisöpalveluina, joiden merkitys ulottuu huomattavasti aineiston lainaamista laajemmalle. Osallistujat pitivät lähikirjastojen säilyttämistä tärkeänä erityisesti saavutettavuuden, lukutaidon, yhteisöllisyyden ja alueellisen tasavertaisuuden näkökulmista. Mahdollisiin kirjastolakkautuksiin suhtauduttiin pääosin kriittisesti, ja omatoimipalveluiden laajentamista pidettiin yleisesti hyväksyttävänä vaihtoehtona palvelujen säilyttämiseksi. Muistio on **liitteenä**.

Henkilöstön kuulemisten kooste: Henkilöstön viesti päättäjille on, että kirjastoja tulisi tarkastella ennen kaikkea pitkäjänteisenä investointina kuntalaisten hyvinvointiin, sivistykseen ja alueiden elinvoimaan. Kommenteissa korostuu näkemys, että kirjastopalvelujen supistamisesta saatavat säästöt voivat johtaa kustannusten ja ongelmien kasvuun muualla sekä heikentää palveluiden saavutettavuutta, lukutaitoa ja yhteisöllisyyttä. Samalla henkilöstö näkee kirjastoilla vahvat mahdollisuudet kehittyä entistä merkittävämmiksi demokratian, digitaitojen ja yhteisöllisyyden edistäjiksi. Kooste on **liitteenä.**

Nuorisovaltuuston kuuleminen 3.9.2026: Nuorisovaltuustolta tuli kysymyksiä kirjastoauton kulkemisesta ja sen kuluista verrattuna kiinteään, saavutettavuusarvioiden perusteista ja siitä, kuinka paljon suppeampi kirjastoauton valikoima on verrattuna kiinteän kirjaston omaan. Nuorisovaltuusto näki, että lakkautuksia on tehtävä ja ymmärretään, että Kouvolassa on paljon kirjastoja verraten muihin isoihin kaupunkeihin. Hajontaa skenaarioiden 2 ja 3 välillä oli. Kannatusta kolmannelle skenaariolle tuli sillä muutoksella, että Haanojan kirjasto säilyisi. Myös skenaario kaksi sai kannatusta kattavuuden ja suurimman osan asukkaista hyödyn maksimoinnista, mutta samalla kulujen minimoinnista. Nuorisovaltuusto nosti esiin sen, että kirjastoa käytetään myös opiskeluun ja tapahtumien järjestämiseen, jolloin kirjastojen säilyttäminen laajalla pinta-alalla tukisi myös kulttuuria. Nuorisovaltuuston kuuleminen on **oheismateriaalina**.

Asiakaskysely 20.8.-9.9.2026: Asiakaskyselyyn tuli 2703 vastausta. Mainintojen lukumäärän perusteella kirjastoverkon suurimpina kehittämisteemoina nousevat lähikirjastojen säilyttäminen, aukiolon/omatoimen lisääminen, lasten ja nuorten palvelujen tärkeys sekä kirjastojen synnyttämä yhteisöllisyys. 63% vastaajista ilmoitti asioivansa kirjastossa pyörällä tai kävellen. 49% vastaajista ilmoitti, että heidän kirjastonkäyttönsä loppuu kokonaan tai harvenee mikäli heidän lähikirjastonsa lakkautetaan. Merkittävä osa vastaajista painottaa, että uusia palveluja ei tarvita, kunhan nykyinen peruspalvelu säilyy: fyysisten

kirjojen ja lehtien lainaaminen. Kirjastot ovat etenkin ikäihmisten, autottomien ja pienituloisten keskeinen palvelu. Kirjastot tulisi nähdä investointina lukutaitoon, osallisuuteen ja kaupungin tulevaisuuteen, ei pelkkänä menoeränä. Asiakaskyselyn tiivistelmä on **liitteenä**.

Ennakkovaikutusten arviointi (EVA):

Kirjaston palveluverkkoselvitykseen liittyen on tehty kirjaston asiantuntijatyön ennakkovaikutusten arviointi. Siinä vertaillaan kahta vaihtoehtoa:

- **Vaihtoehto 1:** nykyinen verkko säilytetään ja sitä kehitetään (pääkirjasto, 8 lähikirjastoa ja kirjastoauto).
- **Vaihtoehto 2:** Haanojan ja Korian kirjastot lakkautetaan.

EVA:n mukaan Haanojan ja Korian kirjastojen lakkauttamisen suurimmat haitat kohdistuisivat lapsiin ja nuoriin, lukutaitotyöhön, lähialueiden hyvinvointiin, saavutettavuuteen sekä yhdenvertaisuuteen. Taloudellisia säästöjä syntyisi, mutta asiakirjan mukaan ne olisivat suhteellisen pieniä verrattuna kirjastojen tuottamiin sivistys-, hyvinvointi- ja osallisuushyötyihin. Lisäksi EVA nostaa vaihtoehdoksi kirjastopalvelujen säilyttämisen pienemmissä tai koulun yhteydessä sijaitsevissa tiloissa.

Yhteenveto **liitteenä**.

Talousjohtajan lausunto ja vetoomus Myllykosken yläkoulun ja kirjaston säilyttämiseksi / Mannerheimin Lastensuojeluliiton Myllykosken paikallisyhdistys ja Saviniemen vanhempaintoimikunta ovat **liitteinä**.

Liitteenä oleva kirjaston palveluverkkosuunnitelma 2027-2035 on tehty FCG:n selvityksen skenaariovaihtoehtoja muokkaamalla. Kokonaisarvioinnissa on hyödynnetty selvityksen tietoja, eri ryhmissä käytyjä keskusteluja ja saatuja palautteita.

Lisätietoja: kulttuuripäällikkö Elina Koivisto, puh. 020 615 8454, elina.koivisto(at)kouvola.fi, kirjastopalvelujohtaja vs. Marko Niskapohja, puh. 020 615 7843, marko.niskapohja(at)kouvola.fi, sivistysjohtaja Veikko Niemi, puh. 020 615 7727, veikko.niemi(at)kouvola.fi

Sivistysjohtajan ehdotus:

Liikunta- ja kulttuurilautakunta päättää

1. hyväksyä osaltaan Kouvolan kirjaston palveluverkkosuunnitelman 2027–2035 liitteen mukaisesti ja esittää sitä edelleen kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi.
2. todeta, että valtuuston hyväksyttyä kirjaston palveluverkkosuunnitelman liikunta- ja kulttuurilautakunta tekee kirjastokohtaiset lakkauttamispäätökset palveluverkkosuunnitelman mukaisesti ja siten valtuuston päätöksen mukaisesti

palveluverkkosuunnitelmaa toimeenpanevat hallintopäätökset kaikista tällä valtuustokaudella lakkautettavista yksiköistä.

Asian käsittely:

Keskustelun aikana jäsen Sirpa Heikkinen teki esityksen:

” Esitän, että Korian kirjastoa ei lakkauteta vuonna 2027.

Poistetaan:

Lakkautetaan 2027: Korian ja Haanojan kirjastot.

Korvataan:

Lakkautetaan 2027: Haanojan kirjasto.

Perustelut

Esittelytekstissä mainitaan, että vaikutusten ennakkoarvioinnin (EVA) mukaan kirjastojen lakkauttamisesta syntyvät taloudelliset säästöt olisivat pieniä suhteessa kirjastojen tuottamiin hyötyihin. Suurimmat haitat kohdistuisivat lapsiin ja nuoriin, lukutaitotyöhön, lähialueiden hyvinvointiin, saavutettavuuteen sekä yhdenvertaisuuteen.

Myös palveluverkkoselvityksessä on tunnistettu, että Korian kirjaston lakkauttaminen heikentäisi alueen hyvinvointia ja palvelujen saavutettavuutta sekä lisäisi riippuvuutta korvaavista palveluista. Kuntalaiskyselyssä puolestaan korostuivat lähikirjastojen säilyttäminen, lasten ja nuorten palvelujen tärkeys sekä kirjastojen synnyttämä yhteisöllisyys.

Kirjastoauto ei korvaa kiinteää kirjastopalvelua, eikä kirjastoauto ole esteetön. Tämän vuoksi sitä ei voida pitää yhdenvertaisena korvaavana palveluna kaikille käyttäjäryhmille. Napan koulun lakkauttamisen jälkeen Korian kirjasto toimii lisäksi tärkeänä ja turvallisena odotus- ja asiointipaikkana erityisesti pienille koululaisille. Linja-autoyhteydet Kouvolan keskustaan eivät korvaa lähellä sijaitsevaa kirjastopalvelua lapsille eivätkä henkilöille, joille liikkuminen tai julkisen liikenteen käyttäminen on vaikeaa.

EVA nostaa vaihtoehdoksi kirjastopalvelujen säilyttämisen pienemmissä tai koulun yhteydessä sijaitsevissa tiloissa. Korian kirjaston lakkauttamisen sijaan tulee selvittää mahdollisuus säilyttää kirjastopalvelu nykyistä pienemmissä tai muutoin kustannustehokkaammissa tiloissa.”

Jäsenet Timo Lehmusmetsä ja Anna Koivisto kannattivat esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta on suoritettava äänestys, koska oli tehty pohjaehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys. Ne, jotka kannattavat sivistysjohtajan ehdotusta äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat Sirpa Heikkisen muutosesitystä äänestävät EI. Puheenjohtaja esitti äänestystavaksi nimenhuutoa.

Liikunta- ja kulttuurilautakunta hyväksyi äänestysesityksen ja -tavan yksimielisesti.

Suoritettiin äänestys, jossa annettiin 7 JAA-ääntä (Huuhilo, Liljander, Munnukka, Nulpponen, Outinen, Tuukkanen, Vesala) ja 4 EI-ääntä (Heikkinen, Koivisto, Lehmusmetsä, Lonka).

Puheenjohtaja totesi Sirpa Heikkisen muutosesityksen tulleen hylätyksi.

Liikunta- ja kulttuurilautakunnan päätös:

Liikunta- ja kulttuurilautakunta päätti

1. hyväksyä osaltaan Kouvolan kirjaston palveluverkkosuunnitelman 2027–2035 liitteen mukaisesti ja esittää sitä edelleen kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi.
2. todeta, että valtuuston hyväksyttyä kirjaston palveluverkkosuunnitelman liikunta- ja kulttuurilautakunta tekee kirjastokohtaiset lakkauttamispäätökset palveluverkkosuunnitelman mukaisesti ja siten valtuuston päätöksen mukaisesti palveluverkkosuunnitelmaa toimeenpanevat hallintopäätökset kaikista tällä valtuustokaudella lakkautettavista yksiköistä.

Liikunta- ja kulttuurilautakunta myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden kirjastopalvelujohtaja vs. Marko Niskapohjalle ja toimitilajohtaja Anneli Vartiaiselle. Hän olivat asiantuntijoina läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistuivat kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Kaupunginhallitus 5.10.2026 § 200

Valmistelija: hallintojohtaja Saara Rahkonen-Rannikko, puh. 020 615 9066, saara.rahkonen-rannikko(at)kouvola.fi

Asian valmistelun tausta

Liikunta- ja kulttuurilautakunta on kokouksessaan 22.9.2026 § 71 käsitellyt ja päättänyt palveluverkkoesityksestä osaltaan ja esittää kirjaston palveluverkon hyväksymistä vuosille 2027–2035 liitteen mukaisesti kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle.

Kuntalain 8 §:n mukaisesti järjestämisvastuussa oleva kunta vastaa palvelujen yhdenvertaisesta saatavuudesta, niiden tarpeen, määrän ja laadun määrittelystä, tuottamistavasta, tuottamisen valvonnasta sekä viranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä. Kuntalain 9 §:n mukaan kunta voi tuottaa järjestämisvastuulleen kuuluvat palvelut itse tai hankkia ne muulta palveluntuottajalta. Järjestämisvastuu säilyy tällöinkin kunnalla.

Kirjastopalveluiden tuottamisesta säädetään osaltaan kirjastolaissa. Edelleen kunta päättää itse, missä laajuudessa kirjastolaissa mainittuja yleisen kirjaston tehtäviä järjestetään.

Nyt käsiteltävässä asiassa on koko kaupunkia koskeva kirjaston palveluverkkosuunnitelma vuosille 2027–2035 ja samalla laissa tarkoitettua palveluiden järjestämisen laajuutta, palveluverkkoa, koskeva asia, josta päättää siten kaupunginvaltuusto.

Hyväksytyn palveluverkon mukaisesti toimivaltaisessa lautakunnassa tehdään ja toimeenpannaan valtuuston päätöksen mukaiset palveluverkkoa koskevat hallintopäätökset hallintosäännön 23 §:n 2 momentin 6 kohdan mukaisesti.

Päätöksenteossa on huolehdittava hallintolain 31 §:n mukaisesta asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä sekä hallintolain 41 §:n mukaisista vaikuttamismahdollisuuksista. Ennen asian ratkaisemista on huomioitava henkilöstön kuuleminen ja asiasta tiedottaminen.

Sivistysjohtaja Veikko Niemi on kokouksessa paikalla asiantuntijana vastaamassa kysymyksiin.

Lisätietoja: kulttuuripäällikkö Elina Koivisto, puh. 020 615 8454, elina.koivisto(at)kouvola.fi, kirjastopalvelujohtaja vs. Marko Niskapohja, puh. 020 615 7843, marko.niskapohja(at)kouvola.fi, sivistysjohtaja Veikko Niemi, puh. 020 615 7727, veikko.niemi(at)kouvola.fi

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää osaltaan hyväksyä liitteenä olevan kirjaston palveluverkon vuosille 2027-2035 ja esittää edelleen kaupunginvaltuustolle, että se

1. hyväksyy Kouvolan kirjaston palveluverkon vuosille 2027–2035 liitteen mukaisesti ja
2. toteaa, että liikunta- ja kulttuurilautakunta tekee kirjastokohtaiset lakkauttamispäätökset palveluverkkosuunnitelman mukaisesti ja siten valtuuston päätöksen mukaisesti palveluverkkoa toimeenpanevat hallintopäätökset kaikista tällä valtuustokaudella lakkautettavista yksiköistä.

Asian käsittely:

Keskustelun aikana kaupunginhallituksen jäsen Esa Niemelä teki seuraavan muutosehdotuksen:

”Kaupunginhallitus päättää osaltaan hyväksyä liitteenä olevan kirjaston palveluverkon vuosille 2027-2035 ja esittää edelleen kaupunginvaltuustolle, että se

1. *hyväksyy Kouvolan kirjaston palveluverkon vuosille 2027–2035 liitteen mukaisesti sillä muutoksella, että Korian kirjastoa ei esitetä lakkautettavaksi. Kyseisen kirjaston osalta on kuitenkin selvitettävä ja*

toteutettava toimenpiteitä (esimerkiksi omatoimikirjastomalli ja toimitilaratkaisu), joilla käyttötaloussäästöjä saavutetaan, ja

2. *toteaa, että liikunta- ja kulttuurilautakunta tekee kirjastokohtaiset lakkauttamispäätökset palveluverkkosuunnitelman mukaisesti ja siten valtuuston päätöksen mukaisesti palveluverkkoa toimeenpanevat hallintopäätökset kaikista tällä valtuustokaudella lakkautettavista yksiköistä."*

Esa Niemelän muutosehdotusta kannattivat jäsenet Toni Vainikka ja Janne Wall sekä varajäsen Arto Käki.

Koska keskustelun aikana oli tehty kannatettu jäsenen Esa Niemelä muutosesitys, eikä kaupunginhallitus ollut asiasta yksimielinen, totesi puheenjohtaja, että asiasta tuli äänestää. Puheenjohtaja teki seuraavan esityksen äänestystavasta ja -järjestyksestä: suoritetaan nimenhuutoäänestys, jossa ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta, äänestävät JAA. Ne, jotka kannattavat jäsen Niemelän muutosehdotusta, äänestävät EI. Äänestystapa ja -järjestys hyväksyttiin yksimielisesti.

Suoritettiin nimenhuutoäänestys, jossa annettiin ääniä seuraavasti: kolme (3) JAA- ääntä (Witting, Karvonen, Villikka) ja kahdeksan (8) EI-ääntä (Uljas, Hovi, Kekki, Wall, Vainikka, Käki, Niemelä, Häkkinen). Puheenjohtaja totesi Esa Niemelän muutosehdotuksen voittaneen ja tulleen siten kaupunginhallituksen päätökseksi.

Pöytäkirjaan liite päivitetään vastaamaan hyväksyttyä äänestyspäätöstä.

Kaupunginhallitukselle on 2.10. toimitettu ennen kokousta tiedoksi kokouskäsittelyä varten 21.9. saapunut vetoomus ja siihen 2.10. annettu vastine.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus päätti osaltaan hyväksyä pöytäkirjan liitteenä olevan kirjaston palveluverkon vuosille 2027-2035 ja esittää edelleen kaupunginvaltuustolle, että se

1. hyväksyy Kouvolan kirjaston palveluverkon vuosille 2027–2035 liitteen mukaisesti sillä kaupunginhallituksessa tehdyllä muutoksella, että Korian kirjastoa ei esitetä lakkautettavaksi. Kyseisen kirjaston osalta on kuitenkin selvitettävä ja toteutettava toimenpiteitä (esimerkiksi omatoimikirjastomalli ja toimitilaratkaisu), joilla käyttötaloussäästöjä saavutetaan, ja

2. toteaa, että liikunta- ja kulttuurilautakunta tekee kirjastokohtaiset lakkauttamispäätökset palveluverkkosuunnitelman mukaisesti ja siten valtuuston päätöksen mukaisesti palveluverkkoa toimeenpanevat hallintopäätökset kaikista tällä valtuustokaudella lakkautettavista yksiköistä.

Kaupunginhallitus piti kokoustauon tämän asian käsittelyn jälkeen klo 11.00-11.49.

Kaupunginvaltuusto 9.11.2026

Liitteenä on kaupunginhallituksessa 5.10.2026 §:ssä 200 hyväksytty Kouvolan kirjaston palveluverkkoesitys sekä

toimielinkäsittelyissä olleet seuraavat liiteaineistot:

- FCG, Kouvolan kirjastoverkkoselvitys 2026-2035, 5.8.2026
- Muistio kirjaston palveluverkon kuntalaiskuulemisesta 1.9.2026
- Kirjaston henkilöstön kuuleminen palveluverkosta 6.8. ja 20.8.2026
- Tiivistelmä kirjastoverkon asiakaskyselystä
- Kirjaston palveluverkkoselvityksen päätösten vaikutusten ennakkoarviointi (EVA) yhteenveto
- Talousjohtajan lausunto kirjaston palveluverkkosuunnitelmasta
- Vetoomus Myllykosken yläkoulun ja kirjaston säilyttämiseksi
- Sähköposti Pienten koululaisten puolesta - Korian kirjaston lakkauttaminen 20.9.2026
- Vastine vetoomukseen ”Pienten koululaisten puolesta - Korian kirjaston lakkauttaminen 2.10.2026
- Nuorisovaltuuston kuuleminen Kouvolan kirjastopalveluiden palveluverkkoselvityksestä

Oheismateriaalina Kouvolan kirjastopalvelujen palveluverkkosuunnitelma 2027-2035 Liikunta- ja kulttuurilautakunta 22.9.2026

Toimielinkäsittelyjen jälkeen, ennen valtuustokäsittelyä, on saapunut Suomen kirjastoseuran vetoomus Haanojan ja Korian kirjastojen puolesta 6.10.2026. Vetoomus on esityslistan **liitteenä.**

Lisäksi on saapunut kuntalaisaloite Korian kirjaston säilyttämisen puolesta, 1257 allekirjoittajaa, aloite on saapunut 28.10.2026 ja luettavissa kuntalaisaloite.fi -palvelussa. Aloite käsitellään aloitteiden käsittelyprosessin mukaisesti, mutta tuodaan tiedoksi sen luonteen vuoksi päätöksentekijöille myös tässä yhteydessä.

Kaupunginhallituksen ehdotus:

Kaupunginhallitus päätti osaltaan hyväksyä pöytäkirjan liitteenä olevan kirjaston palveluverkon vuosille 2027-2035 ja esittää edelleen kaupunginvaltuustolle, että se

1. hyväksyy Kouvolan kirjaston palveluverkon vuosille 2027–2035 liitteen mukaisesti sillä kaupunginhallituksessa tehdyllä muutoksella, että Korian kirjastoa ei esitetä lakkautettavaksi. Kyseisen kirjaston osalta on kuitenkin selvitettävä ja toteutettava toimenpiteitä (esimerkiksi omatoimikirjastomalli ja toimitilaratkaisu), joilla käyttötaloussäästöjä saavutetaan, ja
2. toteaa, että liikunta- ja kulttuurilautakunta tekee kirjastokohtaiset lakkauttamispäätökset palveluverkkosuunnitelman mukaisesti ja siten valtuuston päätöksen mukaisesti palveluverkkoa toimeenpanevat hallintopäätökset kaikista tällä valtuustokaudella lakkautettavista yksiköistä.

Kaupunginvaltuuston päätös: